

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců Mgr. Petra Šuránka a JUDr. Jana Vyklického, ve věci žalobkyně **A. Č.**, zastoupené JUDr. Květoslavou Štorkánovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Pohořelec 26/110, proti žalovanému **Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem Praha 10, Vršovická 65, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2016, č. j. 8A 60/2012 - 46,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 23. 11. 2010, č. j. ČIŽP/41/OOL/SR01/0920407.010/10/PJO, oblastní inspektorát Praha České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) žalobkyni uložil podle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČIŽP“) pokutu ve výši 400 000 Kč „za obrožení a poškození životního prostředí v lesích, kterého se dopustila tím, že v letech 2007 - 2009 (k okamžiku zahájení správního řízení, tj. ke dni 14. 12. 2009) na části lesního pozemku p. č. X v k. ú. X o výměře X m² a p. č. X v k. ú. X o výměře X m² neoprávněně používala lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů. Lesní pozemky byly zasazeny stavební činností a nacházela se na nich kamenná obvodová podezdívka s nadstavbou a průhledy, obezděné vstupní dveře, zasahující rohová část hlavní hrubé stavby domu, podpěrné sloupy, betonové schody, fontána, altán, pergoly, kamenné terasy, chodníky, uskladněné kameny, prkna na šalování, dráty, elektrické kabely – rozvod el. sítě apod.“ s tím, že uvedeným jednáním došlo k porušení ustanovení § 11 odst. 1 a 4 a § 13 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění zákona č. 167/2008 Sb. (dále jen „lesní zákon“).

Žalobkyně se odvolala a v odvolání argumentovala tím, že postrádá odbornost k vedení stavby a větší část roku se pracovně zdržuje v zahraničí, proto si k vedení stavební činnosti na základě ústní dohody o provedení práce sjednala jako odborníka Ing. Y. H. (jehož bližší identifikaci však nesdělila), který vedl skupinu ukrajinských pracovníků a jemuž předala plány pozemků a potřebné doklady (včetně plné moci) a sdělila předmět, obsah a rozsah stavebních prací. Žalobkyně v něj měla v tomto směru důvěru, nicméně když z oznámení o zahájení přestupkového řízení zjistila, že jednal nad rámec její dispozice, přikázala mu, aby uvedl pozemky p. č. X a X v k. ú. X (dále jen „sporné pozemky“) do původního stavu, což však neučinil, takže s ním ukončila pracovněprávní vztah a jeho nynější pobyt jí není znám. V přestupkovém řízení ještě Ing. H. nechtěla ztratit, a proto se nebránila označení za pachatelku přestupku a byla jí uložena vysoká pokuta. Podle žalobkyně je tak sice prokázané, že na sporných pozemcích byly provedeny drobné stavby, ale nelze tvrdit, že by za toto jednání byla odpovědná ona. Žalobkyně také podotkla, že vlastníku sporných pozemků nabídla jejich směnu za jiné lesní pozemky. Konečně pak též namítla, že uložená pokuta je příliš vysoká a její výše neodpovídá zjištěným skutečnostem, a zejména ne shromážděným důkazům.

Rozhodnutím ze dne 22. 3. 2012, č. j. 226/500/11, 7962/ENV/11 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí ČIŽP potvrdil. V odůvodnění žalovaný uvedl, že ČIŽP na základě inspekčního šetření na sporných pozemcích i z ortofotosnímků zjistila, že na sporných pozemcích došlo stavební činností k trvalému a nevratnému zásahu do pozemků určených k plnění funkcí lesa a že v části o výměře X m² les zcela přestal plnit své funkce (půdoochrannou, vodohospodářskou, rekreační, produkční apod.). Dlouhodobým neoprávněným zábořem části sporných pozemků tak došlo k ohrožení a poškození životního prostředí v lesích, přičemž žalovaný souhlasí s tím, že odpovědnou osobou za spáchaný správní delikt je žalobkyně jako zadavatel prací. V souladu s tzv. teorií podmínky žalovaný považuje právě jednání žalobkyně za onu podstatnou příčinu, bez níž by nedošlo k protiprávnímu následku. ČIŽP nezjistila v průběhu celého řízení odpovědnost jiné osoby, např. na základě smlouvy, plné moci apod. a tvrzení žalobkyně o ústní smlouvě s Ing. H., zmíněným poprvé až v odvolání, jehož bližší identifikační údaje nezná, žalovaný vzhledem k rozsahu stavební činnosti nepovažuje za pravděpodobné. Směna pozemků pak není významná, neboť se týká hlavně vypořádání vlastnických vztahů k zasažené části sporných pozemků ve vlastnictví hlavního města Prahy. K pokutě žalovaný uvedl, že podle § 4 písm. a) zákona o ČIŽP mohla být uložena pokuta až do výše 5 000 000 Kč. ČIŽP vzala do úvahy v souvislosti se závažností protiprávního jednání možné regionální dopady na složku lesního ekosystému a životního prostředí vůbec – plošný rozsah X m² je z hlediska vlivu na životní prostředí významný, závažnost je dána i tím, že si žalobkyně nevyřídila příslušná povolení, nedodržovala zákonné předpisy a neoprávněně realizovala svůj záměr. Uložená sankce by tedy měla mít motivační charakter pro dodržování právních předpisů. Významná byla i doba trvání protiprávního jednání, protože žalobkyně o svém pochybení věděla již v souvislosti s přestupkovým řízením od konce roku 2005, v prosinci 2005 zastavila stavební práce, začátkem roku 2006 dala příkaz k uvedení pozemků do původního stavu a v roce 2008 začala jednat o směně pozemků. Minimálně do roku 2009, kdy bylo provedeno inspekční šetření, tedy protiprávní stav trval. Na zasažené ploše les přestal plnit veškeré své funkce, přičemž zasažen byl les zvláštního určení (příměstský) s významnou rekreační funkcí. S ohledem na to považoval žalovaný námitku proti výši sankce za bezpředmětnou.

Žalobkyně se bránila žalobou, kterou však Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 9. 2016, č. j. 8A 60/2012 - 46 (dále jen „napadený rozsudek“), zamítl. Žalobkyně zopakovala, že k záboru sporných pozemků došlo omylem, když jí najatý pracovník, aniž by si pozemek přeměřil, začal bez jejího vědomí stavět i na sousedním pozemku. Žalobkyně také (poprvé) uvedla, že omyl vyplýval z toho, že zabraná část sporných pozemků byla

pokračování

ohraničena rozpadlou zídka a plotem, které si žalobkyně pamatuje ještě ze svého dětství z doby před více než 30 lety. K ukončení výstavby však došlo již v roce 2005 a pozdější odstraňování staveb nelze považovat za neoprávněné používání lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkce lesa. Žalobkyně také tvrdila, že na sporných pozemcích Lesy České republiky, s. p. (dále jen „LČR“), již v roce 2004 pokácely část stromů (její rodinou v minulosti zasazené ovocné stromy) a veškeré keře a prováděly vypalování, čemuž se snažila zabránit (LČR byla za vypalování uložena pokuta 50 000 Kč) a posléze na místě na své náklady vysázela borovice. Dotčená část sporných pozemků již dlouhou dobu předtím funkce lesa fakticky neplnila, neboť byla zarostlá křovím. Tuto argumentaci však městský soud nepřijal. S ohledem na zjištění ve správním spise podle něj není sporu o tom, že na lesních pozemcích proběhla stavební činnost z vůle žalobkyně. Poukázal přitom na vyjádření žalobkyně k podkladům rozhodnutí ze dne 20. 1. 2010, v němž sama uvedla, že nechala provést drobné stavby (stavební práce probíhaly od podzimu 2005) mimo jiné i na části sporných pozemků, které považovala za své vlastnictví. Městský soud v té souvislosti také zdůraznil, že žalobkyně jako stavebník měla povinnost si řádně zjistit skutečný stav a stavět jen tam, kde to bylo možné. Žalobkyni nezprošťuje odpovědnosti ani to, pokud fyzickým provedením stavebních prací pověřila libovolnou třetí osobu, protože ta plnila jenom její vůli a žalobkyni nic nebránilo v tom, aby dohlédla a kontrolovala, zda pověřená osoba jedná v souladu s její vůlí. Pokud žalobkyně až v průběhu ústního jednání uplatňovala tvrzení, že v dané záležitosti zplnomocnila svého manžela, s nímž se v roce 2009 rozvedla a který věci kolem stavby řešil, a navrhovala svědecký výslech exmanžela a dalších osob organizujících stavbu, tento důkazní návrh senát městského soudu (ústně) zamítl s odůvodněním, že provedení navržených důkazů nepovažuje za podstatné pro rozhodnutí ve věci. Městský soud dále konstatoval, že předmětný zábor lesních pozemků je trvajícím správním deliktem, který trval i v době zahájení řízení ČÍŽP. Namítala-li žalobkyně nepřiměřenou výši uložené pokuty a dožadovala-li se eventuálním petitem její moderace, městský soud v první řadě odmítl její námitku, že ČÍŽP běžně ukládá pokuty nižší. K tomu by sice soud přihlédnout musel, žalobkyně by však předtím musela tuto námitku konkretizovat a doložit obdobná rozhodnutí ČÍŽP pro srovnání, k čemuž ovšem nedošlo. Pokud jde o časový odstup rozhodování soudu od spáchání deliktu, ten městský soud nepovažoval za významný, rozhodující je totiž odstup rozhodnutí správních orgánů, a tento odstup (jeden rok u rozhodnutí ČÍŽP, po němž do půl roku následovalo napadené rozhodnutí) moderaci neodůvodňoval. Pokud se pak žalobkyně dovolávala své finanční situace, městský soud jí vytknul, že o své finanční situaci nic konkrétního neuvedla a ničím ji nedoložila, takže k ní soud přihlédnout nemohl. V závěru pak městský soud zrekapituloval důvody, z nichž správní orgány při stanovení výše pokuty vyšly, jejich zdůvodnění zhodnotil jako všestranné a přesvědčivé, a dospěl tak k závěru, že pokuta nebyla uložena ve zjevně nepřiměřené výši.

Proti napadenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž trvá na tom, že v letech 2007 - 2009 nedošlo na sporných pozemcích k žádnému používání lesní půdy k jiným účelům než pro funkce lesa, které by mohlo ohrozit či poškodit životní prostředí, a to ani stěžovatelkou, ani žádným jejím rodinným příslušníkem či osobou stěžovatelkou zplnomocněnou. ČÍŽP se sankcionované jednání nepodařilo nijak prokázat a naopak bez jakéhokoliv odůvodnění odmítla provést navržený výslech svědků, kteří by dosvědčili, že stěžovatelka lesní půdu v letech 2007 - 2009 nepoužívala, a stejně tak byl městským soudem zamítnut návrh na výslech bývalého manžela stěžovatelky a svědka P. V., který byl přítomen u všech těchto prací, a bylo mu známo, že se dějí bez jejího vědomí a svolení. V době inspekčního šetření z října 2009 na sporných pozemcích žádné stavební práce neprobíhaly, pokud nějaké inspektoři mylně zaznamenali, jednalo se o práce probíhající na pozemcích stěžovatelky. To potvrzují ortofotografické snímky z let 2006, 2007 a 2008, z nichž je patrné, že dochází k odstraňování staveb a postupnému zarůstání pozemků travním porostem. Odstraňování staveb v souladu s pokyny městské části Praha 5 pak nelze považovat

za užívání poškozující nebo ohrožující životní prostředí. Pokud městský soud pokládal správní delikt za dostatečně prokázaný, vycházel pouze z nesprávného rozhodnutí ČIŽP a spisové dokumentace, proti níž stěžovatelka nemohla uplatnit obranné prostředky, protože ty ČIŽP nevzala v úvahu. Žalovaný pak toto rozhodnutí pouze potvrdil, aniž by zkoumal jeho správnost z hlediska osobních poměrů stěžovatelky a uměřenosti pokuty.

K poškození životního prostředí naopak došlo pracovníky LČR již v roce 2004, kteří káceli a poté vypalovali les na sporných pozemcích, za což jim byla na podnět stěžovatelky uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. Stěžovatelka se naopak snažila zabránit škodám na životním prostředí a po tomto zásahu na vlastní náklady nechala odvézt odpadky, které se po vykleštění na sporných pozemcích objevily, a na vlastní náklady zde vysázela borovice. To mělo být doloženo ortofotografickým snímkem z roku 2005, který však ve spise nebyl založen. Stěžovatelka také od zahájení řízení vedla s městskou částí Praha 5 jednání o odstranění staveb na sporných pozemcích a také je na své náklady nechala odstranit. Stěžovatelku tak již postihla mnohem vyšší sankce, a to ve výši nákladů na provedenou stavbu i nákladů spojených s jejím odstraňováním, než je nyní uložená sankce.

Uložená pokuta ve výši 400 000 Kč již podle stěžovatelky není žádným preventivním opatřením proti opakování takového deliktu, nýbrž závažným a nespravedlivým zásahem do kvality a úrovně jejího života. Městský soud přitom odmítl její moderaci proto, že stěžovatelka nedoložila výši pokut ukládaných v obdobných případech jinými rozhodnutími ČIŽP. Takový závěr městského soudu však podle stěžovatelky odporuje zásadám plynoucím ze zásad zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), neboť je věcí soudu, aby si objektivní údaje ověřil od příslušných orgánů (zde ČIŽP), a to i s přihlédnutím k § 120 odst. 2 a § 125 věty první o. s. ř., i přesto nicméně stěžovatelka navrhla Nejvyššímu správnímu soudu, aby zjistil výši pokut ukládaných fyzickým osobám při porušení zásad ochrany životního prostředí v roce 2010, a odkázala na několik výňatků z tiskových zpráv ČIŽP z roku 2016 o uložených pokutách v příloze kasační stížnosti, které se podle ní týkají drasticky závažnějšího poškozování životního prostředí, avšak uložené pokuty jsou řádově nižší, než pokuta, která byla uložena jí.

Městskému soudu také stěžovatelka vytkla, že nepřihlédl k tomu, že ve věci pokuty rozhodoval až po sedmi letech od spáchání správního deliktu. Jeho závěr, že lze přihlížet pouze k prodlevě správních orgánů podle stěžovatelky neodpovídá požadavku § 154 odst. 1 o. s. ř., podle něž je pro rozsudek rozhodný stav v okamžiku jeho vyhlášení. Konečně městský soud nepřihlédl ani k tvrzení stěžovatelky, že její finanční situace je velmi špatná, neboť je rozvedená a nemá žádný příjem (ze zdravotních důvodů není schopna být zaměstnána nebo podnikat), žije jen z podpor svých dcer (s mladší dcerou vede společnou domácnost) a jejím jediným majetkem jsou nemovitosti v sousedství sporných pozemků, které jsou zatíženy exekucí uložené pokuty. Protože stěžovatelka nepobírala žádný příjem, nemohla ani nic doložit (daňové přiznání, výplatní listiny či výměr o důchodu). V řízení nebyly respektovány závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publikovaného pod č. 2092/2010 Sb. NSS. Z toho důvodu tedy ke kasační stížnosti doložila prohlášení o svých příjmových, finančních a majetkových poměrech doplněné výpisem z katastru nemovitostí, v němž uvádí, že od roku 2012, kdy ukončila zaměstnání, nemá žádné finanční příjmy, ze zdravotních důvodů nemůže být zaměstnána v pracovním poměru, nepobírá výživné rozvedené manželky, nikdy nepobírala žádný důchod ani příjmy z účasti v kapitálové společnosti a nebyla ani osobou samostatně výdělečně činnou.

Stěžovatelka proto z uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek včetně rozhodnutí správních orgánů a svým právním názorem městský soud

pokračování

a správní orgány zavázal ke snížení uložené pokuty na částku 25 000 Kč či jinou přiměřenou, řádově nižší částku.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti namítl, že tvrzení, že na sporných pozemcích nedošlo k užití lesních pozemků k jiným účelům než pro funkce lesa, stěžovatelka poprvé uplatnila až v žalobě. Přitom skutečnost, že v inkriminované době na sporných pozemcích docházelo z vůle stěžovatelky ke stavební činnosti, stěžovatelka potvrdila ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 20. 1. 2010 i v doplnění odvolání ze dne 23. 12. 2010, v němž se dovolávala odpovědnosti Ing. H. Stěžovatelka navíc nepředkládá nic, co by nasvědčovalo jejímu tvrzení, že stavební práce vůbec neprobíhaly na sporných pozemcích. Není ani pravdou, že by stěžovatelka v řízení navrhovala výslech svědků, kteří by dosvědčili, že v letech 2007 – 2009 nepoužívala lesní půdu; navržení svědci měli vypovídat o kvalitě lesního porostu v letech 2004 – 2007, což však ČIŽP odmítla, neboť se to nevztahovalo k předmětu řízení. Otázka odpovědnosti za kácení stromů, vypalování lesa, odvozu odpadků či výsadby borovic také není předmětem řízení o správním deliktu spočívajícím v užití lesní půdy stavební činností.

Stěžovatelkou zmiňované náklady odstraňování černé stavby a náklady její výstavby se podle žalovaného nemohou žádným způsobem projevit v řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení lesního zákona, jedná se o reparační nástroj na úseku stavebního práva, zatímco pokuta uložená rozhodnutím ČIŽP je nástrojem individuální a generální prevence, stejně jako nástrojem represivním na úseku ochrany životního prostředí, což nelze směřovat. Takové náklady by se mohly projevit nanejvýše při hodnocení likvidačních účinků pokuty, odpovídající námitku však stěžovatelka v průběhu správního řízení vůbec neuplatnila, ač jí její majetková situace musela být známa. Tuto situaci doložila teprve při podání kasační stížnosti, nicméně i přes chybějící příjem vlastní několik nemovitých věcí, z nichž pokutu uloženou ve výši 8 % zákonné horní hranice lze uhradit. Žalovaný přitom souhlasí s tím, že městský soud neměl důvodu přistoupit k moderaci pokuty, která byla uložena v rámci zákonného rozpětí na základě přezkoumatelného správního uvážení ve výši odpovídající (na městské poměry) značnému rozsahu a dopadu delikttní činnosti, vedoucí k fatálnímu a nevratnému odebrání funkcí lesa na dotčené části sporných pozemků (rozhodně nejde o malý rozsah poškození životního prostředí). Žalovaný nesouhlasí ani s tím, že by z důvodu spáchání správních deliktů na jiných úsecích správního trestání měla být pokuta za porušení lesního zákona snižována. Pokud jde o časový odstup rozhodování, žalovaný upozorňuje, že řízení před správními soudy se primárně řídí ustanoveními zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle jehož § 75 soudy vycházejí ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí správního orgánu. Pokud jde o argumentaci legitimním očekáváním, stěžovatelka by měla být schopna doložit, v čem má její případ z aplikační praxe ČIŽP vybočovat. Příložené odkazy na zprávy o uložených pokutách přitom vůbec neodpovídají řízení o trvalém záboru lesní půdy, protože se ochrany lesa vůbec nedotýkají (jsou z oblasti odpadového hospodářství či ochrany vod) nebo se týkají kácení lesa nad rámec lesních hospodářských plánů, takže nejde o řádově nižší pokuty za trvalé a nevratné odnětí lesních funkcí pozemkům určeným k plnění funkcí lesa, a to nehledě na zhodnocení rozsahu delikttního jednání, ekologické hodnoty lesních pozemků v dané lokalitě apod. Žalovaný proto namítl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatelku v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná advokátka.

Poté se Nejvyšší správní soud zabýval důvodností kasační stížnosti, a to v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost přitom Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou.

Stěžovatelka v první řadě zpochybňuje samotnou skutkovou stránku věci, když tvrdí, že v letech 2007 - 2009 nebyla na sporných pozemcích užívána žádná lesní půda v rozporu s jejím funkčním určením, a to stěžovatelkou, jejími rodinnými příslušníky ani osobami stěžovatelkou zplnomocněnými, a v této souvislosti má za to, že nebyly zohledněny důkazy, které její tvrzení měly prokázat. Zde však musí i Nejvyšší správní soud poukázat na zcela zásadní rozpory v tvrzeních žalobkyně jak v průběhu správního řízení a posléze řízení soudního, tak do jisté míry i na vnitřní rozpory i v rámci samotné kasační stížnosti.

Stěžovatelka, jak Nejvyšší správní soud ověřil v předloženém správním spise, v průběhu správního řízení ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 20. 1. 2010 uvedla: „*Pro provedení stavby navázala smluvní vztah s osobou, která jí tvrdila, že má požadovanou odbornost a dále tato osoba vedla skupinu zahraničních pracovníků. Těm svěřila provedení stavebních prací s tím, že vedoucí skupiny na úřadech si zajistí potřebné podklady a povolení. Pro tento úkol je vybavila plnou mocí. (...) Stavební práce byly započaty na podzim roku 2005. Na pozemcích (...), které byly v jejím vlastnictví a dále na [sporných pozemcích], o kterých se [stěžovatelka] domnívala, že jsou v jejím vlastnictví, nechala provést některé drobné stavby jako betonem potažené jezírko, dva altánky, část plného oplocení, části základů spolkového domu. (...) Od prosince 2005 byly všechny stavební práce, které byly předmětem přestupkového řízení zastaveny a pokud to dovolovalo jejich provedení, byly z části odstraněny.*“ Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 22. 6. 2010 dále stěžovatelka uvedla, že zařazené snímky z letadla z let 2004 - 2007 prokazují, že rozsah provedení stavebních prací se od roku 2005 nemění. Stěžovatelka se opětovně domáhala výslechu osob, které stavební činnost fyzicky prováděly, s tím, že její zavinění může nanejvýš spočívat v tom, že z důvodu časté nepřítomnosti v ČR jejich činnost nedostatečně kontrolovala, na což ovšem měla právě odpovědného, kvalifikovaného vedoucího pracovníka. Stěžovatelka se dále domáhala založení podkladů o vykácení lesního porostu na ploše kolem 920 m² v místech, kde měla být prováděna její stavební činnost, z čehož by vyplynulo, že lesní porosty již na místě stavební činnosti nebyly. V doplnění odvolání ze dne 31. 12. 2010 pak stěžovatelka poukázala na uzavření dohody o provedení práce s Ing. H. Výslovně konstatovala, že je prokázáno, že na sporných pozemcích byly provedeny drobné stavby uvedené v rozhodnutí, nelze však podle ní tvrdit, že by za jednání byla odpovědná stěžovatelka jako zadavatel. Uvedla též, že u drobných staveb na sporných pozemcích došlo k jejich konzervaci a částečné demolici a že takový stav přetrvává do dnešního dne. S tvrzením, že za stěžovatelku jednal na základě plné moci její bývalý manžel, a to bez jejího vědomí, přišla stěžovatelka teprve v ústním přednesu u jednání městského soudu, tj. po uplynutí lhůty pro koncentraci řízení podle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s.; v žalobě setrvala na tvrzení o dohodě o provedení práce s Ing. H.

Z tvrzení soustavně uváděných stěžovatelkou v průběhu řízení před správním orgánem i městským soudem tak jednoznačně vyplývá, že stěžovatelka po celou dobu přiznávala, že byla zadavatelkou stavebních prací a že tyto stavební práce se v rozsahu uvedeném v rozhodnutí ČIŽP uskutečnily v roce 2005 (byť z jejího pohledu nedopatřením) i na sporných pozemcích. Stěžovatelka současně potvrdovala, že i v době podání odvolání byly tyto drobné stavby na sporných pozemcích jen částečně demolovány a ve zbytku zůstávaly zakonzervovány v původním stavu. Z ortofotomap založených ve správním spise v kombinaci s fotografiemi pořízenými při inspekčním šetření pak Nejvyšší správní soud musí konstatovat, že po celé sankcionované období let 2007 - 2009 se skutečně na části sporných pozemků nacházely plošně rozsáhlé (patrně betonové či kamenné, popř. dřevěné) stavební objekty různého charakteru,

pokračování

kteřé zcela vylučovaly užití těchto pozemků k plnění funkcí lesa, a to nejen kvůli rozsahu jejich plošného záboru, ale i proto, že zastavěné části sporných pozemků připojovaly k pozemkům stěžovatelky vysokými zděnými a dřevěnými ploty, a vylučovaly je tak i z jejich obecného užívání dle § 19 lesního zákona. Tvzení stěžovatelky, jimiž v kasační stížnosti popírá skutkový stav zjištěný žalovaným ve správním řízení, je tak naprosto nevěrohodné a odporuje veškerým jejím dosavadním skutkovým tvrzením i objektivním zjištěním plynoucím z leteckého snímkování a fotografií pořízených ještě dne 1. 10. 2009. Lze jen dodat, že rozpornost tvrzení stěžovatelky dokládá i samotný obsah kasační stížnosti, v níž na jednu stranu prohlašuje, že žádným způsobem na sporných pozemcích lesní půdu přímo ani nepřímo neužívala, na druhou stranu uvádí, že již byla dostatečně sankcionována vynaložením nákladů na zbudování staveb na těchto pozemcích a následně nákladů na jejich odstraňování.

Zpochybňování skutkového stavu ze strany stěžovatelky je tak ve skutečnosti spíše právní polemikou s její osobní odpovědností v případě, kdy dle jejího tvrzení prováděli stavební práce jí (eventuálně jejím manželem) najatí ukrajinští pracovníci a tyto práce proběhly již v roce 2005. To však není z hlediska její odpovědnosti za spáchaný správní delikt významné.

Předně je třeba připomenout rozhodnou právní úpravu. Ustanovení § 11 odst. 1 a 4 lesního zákona stanoví, že každý si musí počínat tak, aby nedocházelo k ohrožování nebo poškozování lesů, jakož i objektů a zařízení sloužících hospodaření v lese. Nikdo nesmí bez povolení užít lesní pozemky k jiným účelům, pokud tento zákon nestanoví jinak. Podle § 13 odst. 1 věty první a druhé lesního zákona dále platí, že veškeré pozemky určené k plnění funkcí lesa musí být účelně obhospodařovány podle tohoto zákona. Jejich využití k jiným účelům je zakázáno. Na tuto úpravu pak navazuje sankční ustanovení v § 4 písm. a) zákona o ČIŽP, podle něž inspekce uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právníkům nebo fyzickým osobám, které svým jednáním nebo opomenutím ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že neoprávněně používají lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů.

Stěžovatelce bylo vytýkáno, že neoprávněně používala lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů, a to konkrétně tím, že část sporných pozemků o rozloze 589 m² byla dotčena stavební činností a v letech 2007 - 2009 na nich byly umístěny blíže popsané stavební úpravy a drobné stavby. Takto vymezený skutek, byť by jej bylo možné definovat i jednoznačněji, je založen na tom, že v důsledku v minulosti uskutečněné stavební činnosti, kterou správní orgány připsaly stěžovatelce, na dotčené části sporných pozemků byly pozemky původně určené k plnění funkcí lesa ve smyslu § 3 lesního zákona nezákonně plnění těchto funkcí odňaty, neboť namísto lesní půdy a odpovídajícího porostu se na nich nacházely drobné stavby a stavební úpravy různého druhu, a tento stav v důsledku opomenutí stěžovatelky přetrvával i ve vymezeném období let 2007 - 2009.

Jak lze dovodit z kontextu výroku a odůvodnění napadeného rozhodnutí, správní orgány tedy v tomto případě trestaly právě nedostatečnou aktivitu stěžovatelky při navrácení celé dotčené plochy sporných pozemků funkcím lesa, nikoliv vlastní stavební činnost, která i podle správních orgánů proběhla již před inkriminovaným obdobím v roce 2005. Stavební činnost tak byla významná spíše jen proto, že až na základě jejího objasnění mohlo být odnětí sporných pozemků (jinak patřících hl. m. Praze) funkcím lesa, trvajících i v letech 2007-2009, připsáno právě stěžovatelce, neboť k němu mělo dojít právě v rámci širších stavebních aktivit na jejích pozemcích, které v rozsahu 569 m² vykročily z jejich vlastnických hranic a zasáhly zčásti i dotčené pozemky určené k plnění funkcí lesa.

K tomu je třeba doplnit, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nedochází smluvním ujednáním k přenosu veřejnoprávní odpovědnosti vlastníka na jiný subjekt. Druhý zmiňovaný je v pozici povinného ze smlouvy a dopadá na něj případný smluvní regresní nárok. Povinnosti tohoto subjektu jsou však ryze soukromoprávní povahy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007-149, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 4/2009-67, a ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 110/2011-59). V případě správního deliktu podle § 4 písm. a) lesního zákona jde o odpovědnost objektivní, kdy subjekt odpovídá za způsobený následek bez ohledu na zavinění. Není tak třeba [na rozdíl například od správního deliktu podle § 4 písm. c) lesního zákona vyžadujícího zavinění] zkoumat obsah smluvního ujednání pro účely prokázání zavinění stěžovatelky. Stěžovatelka je odpovědná za následek ohrožení nebo porušení životního prostředí v lesích, který vznikl činností, kterou stěžovatelka smluvně sjednala s třetí osobou (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2015, č. j. 2 As 43/2015-51, bod 40). Smluvním ujednáním přitom může být nejen např. smlouva o dílo, ale i případná dohoda o provedení práce nebo příkazní smlouva, na jejímž podkladě je udělena plná moc k jednání za příkazce.

Pokud tedy opravdu došlo k překročení plných mocí a uzavřených dohod, stěžovatelka měla možnost se domáhat případných nároků z odpovědnosti za vady či odpovědnosti za škodu vůči svým smluvním partnerům (zaměstnancům, příkazníkovi), popřípadě mohla takový nárok uplatnit při vypořádání společného jmění manželů po rozvodu manželství, nijak to však neoslabuje její veřejnoprávní odpovědnost za správní delikt, který není podmíněn zaviněním.

Na řádné zjištění skutkového stavu o spáchání správního deliktu přitom s ohledem na učiněné právní závěry nemělo vliv ani neprovedení důkazů navrhaných stěžovatelkou v řízení před správními orgány a před městským soudem. V situaci, kdy stěžovatelka ve správním řízení nezpochybnila, že byla zadavatelem stavebních prací a že část stavebních úprav zůstala na sporných pozemcích zakonzervována i ke konci roku 2010, bylo skutečně nadbytečné dohledávat konkrétní stavební dělníky či jejich vedoucího, neboť ani jejich případné prohlášení, že jednali nad rámec udělených pokynů stěžovatelky a že sami odmítli stavební úpravy na sporných pozemcích plně odstranit, by ji nezbavovalo odpovědnosti za předmětný správní delikt. Jakkoliv Nejvyšší správní soud nemůže souhlasit s tím, že by obecně bylo bez významu také zjištění o původním stavu sporných pozemků před zahájením stavební činnosti, neboť to by mohlo mít vliv na posouzení závažnosti deliktu spáchaného vlastním uskutečněním stavebních prací, a tedy odnětím sporných pozemků plnění funkcí lesa, v tomto případě ani tato otázka nebyla významná, neboť delikt stěžovatelky spočíval v trvajícím záboru pozemků určených k plnění funkcí lesa, tj. v podstatě v tom, že původní pochybení z roku 2005 nenapravila a neprovedla úplné odstranění veškerých stavebních prvků ze sporných pozemků a tyto pozemky nenavrátila do původního stavu. Nebylo již významné, zda to ve smyslu § 13 odst. 3 písm. c) lesního zákona znamenalo navezení odpovídající půdní vrstvy včetně náhradní výsadby, nebo zda v případě pravdivosti jejího tvrzení o vymýcení a vypálení lesa LČR povinnost provést řádné zalesnění dopadala podle § 31 lesního zákona až na vlastníka sporných pozemků. Totéž by pak platilo i o výsledku bývalého manžela stěžovatelky a P. V., kteří podle textu žaloby měli vypovídat právě o předchozím mýcení LČR a souvisejících krocích stěžovatelky. Pokud stěžovatelka teprve u jednání městského soudu navrhovala jejich výsledek k nově tvrzenému zplnomocnění bývalého manžela, jednak by toto její tvrzení bylo opožděné, takže z něj městský soud nemohl vycházet, jednak by ze shora uvedených důvodů ani tato skutečnost neměla na odpovědnost stěžovatelky vliv, a to ani na výši sankce, neboť deliktní jednání spočívá v trvajícím záboru lesní půdy v době, kdy již stěžovatelka bezpečně o neoprávněnosti záboru věděla, nikoliv v samotném uskutečnění stavební činnosti na sporných pozemcích.

pokračování

Dále se stěžovatelka vymezuje vůči výši uložené sankce a tomu, že městský soud nepřistoupil k její moderaci. V této souvislosti v první řadě Nejvyšší správní soud plně přisvědčuje žalovanému v tom, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu se řídí ustanoveními soudního řádu správního (srov. výslovnou úpravu v § 65 až § 78 s. ř. s. a navazující obecná ustanovení) a občanský soudní řád se užije na základě odkazu v § 64 s. ř. s. jen přiměřeně v části první a třetí, a to jen subsidiárně. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. přitom výslovně stanoví, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Je tak vyloučena aplikace § 154 odst. 1 o. s. ř., jež se stěžovatelka dovolává. Městský soud tedy zcela správně hodnotil časový odstup mezi dnem vydání napadeného rozhodnutí a sankcionovaným jednáním (opomenutím) v letech 2007 - 2009, který nebyl významný, a neměl žádný důvod přihlížet k délce navazujícího soudního řízení vyvolaného stěžovatelkou, *nota bene* když nemělo ani žádný vliv na povinnost stěžovatelky uhradit uloženou sankci, neboť podání správní žaloby nemá odkladný účinek a takový účinek nebyl ani k návrhu stěžovatelky přiznán.

Neuplatní se ani ustanovení § 120 odst. 2 o. s. ř., neboť svébytnou úpravu důkazní iniciativy, která umožňuje soudu provést i důkazy účastníky nenavrhané, lze nalézt v ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s. Ustanovení § 125 odst. 1 o. s. ř. se pak v soudním řízení správním přiměřeně použije, ani ve spojení s § 52 odst. 1 s. ř. s. však nezakládá důvodnost stížnostní námitky, podle níž by měl správní soud i bez konkrétních návrhů či indicií již na základě vágní námitky vybočení správního orgánu z ustálené správní praxe sám iniciativně pátrat po existenci případných správních rozhodnutí, které by námitku žalobce, respektive stěžovatele potvrdily. Takové pojetí by totiž popíralo dispoziční zásadu, na níž je soudní řízení správní vystavěno, a to i tam, kde je předmětem soudního přezkumu rozhodnutí o „trestním obvinění“ ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“). Ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s. nikoliv nadarmo po žalobci vyžaduje, aby v podané žalobě uvedl žalobní body, na základě nichž rozhodnutí správního orgánu napadá, stejně jako i důkazy, jež navrhuje provést.

Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 6 As 2/2003-66, dovodil následující: *„Správní soudy rozhodují na podkladě skutkových materiálů, které jim sporné strany opatří. Účastníci řízení, pokud chtějí být v řízení úspěšní, musejí svou aktivní činností přispět k tomu, aby soud měl dostatek skutkového materiálu pro své rozhodnutí. K tomu mohou přispět splněním své povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní. Pokud účastníci řízení tyto své povinnosti nesplní, soudní rozhodnutí vyzní v jejich neprospěch. V daném případě, kdy účastník řízení nedoloží jediný uplatněný důvod své kasační stížnosti, jde o tak zřejmé porušení povinnosti důkazní, že lze dospět k jednoznačnému závěru, že pro tvrzené skutečnosti ani žádné důkazy nemá, a jde tedy o skutková tvrzení nepravdivá (kdyby takové důkazy měl, pak by je - za dané procesní situace - nabídl, nebo by aspoň vysvětlil, proč tak nečiní).“*

Neplatí tedy stěžovatelkou nastíněná vyhledávací povinnost správního soudu, naopak to byla stěžovatelka, kdo byl povinen ke svému tvrzení o řádově odlišných sankcích ukládaných ČÍŽP za srovnatelná jednání, doložit nebo alespoň označit konkrétní odpovídající důkazy (např. spisové značky takových rozhodnutí, které by si správní soud od ČÍŽP vyžádal a provedl s nimi důkaz). Stěžovatelka však v řízení před městským soudem žádné takové rozhodnutí neoznačila, a proto nemohla být s tímto žalobním bodem úspěšná. Pokud taková rozhodnutí poprvé předkládá až v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud k nim nemohl přihlídnout, neboť podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Jen pro úplnost pak Nejvyšší správní soud ve shodě se žalovaným dodává, že nelze srovnávat výše sankcí ukládaných podle odlišných ustanovení právního předpisu nebo dokonce různých zákonů

(viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2013, č. j. 4 As 135/2013-58, bod 55).

Stěžovatelka nemá pravdu ani v tom, pokud dovozuje, že uložená sankce má mít pouze preventivní účinky. Sankce ukládaná za správní delikt již ze své povahy má mít vždy i funkci punitivní (represivní), tj. nemá jen pachatele a jeho okolí ve smyslu individuální a generální prevence odrazovat od opakování správního deliktu, ale má jej také za spáchání protiprávního jednání potrestat, a to v tomto případě majetkovou újmou, která, má-li splnit svůj účel, musí být v poměrech pachatele citelná. Sankce by samozřejmě měla být v mezích sankčního rozpětí nastaveného zákonodárcem, odpovídat závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání (srov. § 5 odst. 1 zákona o ČIŽP) a až na výjimky by se nemělo jednat o sankci likvidačního charakteru, jak vyplývá ze závěrů vyslovených v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, jichž se stěžovatelka dovolává.

Tyto funkce sankce je třeba odlišit od stěžovatelkou zmiňovaných nákladů na výstavbu a posléze odstranění její černé stavby. Tyto náklady nejsou žádným způsobem vyvolány rozhodnutím ČIŽP, potažmo žalovaného, nýbrž plynou jen a pouze z jejího protiprávního jednání v podobě vybudování černé stavby, navíc na pozemcích ve vlastnictví jiné osoby, a to ještě v rozporu s jejich funkčním určením. Náklady na výstavbu vynaložila ze svého rozhodnutí, náklady na jejich odstranění pak vynaložila proto, aby napravila nezákonný stav, který byl stavbou vyvolán. Pokud jí povinnost odstranění části staveb uložil správní orgán, byl to stavební úřad, nikoliv ČIŽP. Výši těchto nákladů na navrácení sporných pozemků do původního stavu tak nelze žádným způsobem promítat do výše uložené sankce, ledaže by se takto vynaložené náklady závažným způsobem projevíly v majetkové situaci pachatele, takže by hrozilo, že uložená pokuta bude nepřiměřená těmto majetkovým poměrům.

Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu totiž v již zmiňovaném usnesení ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, uzavřel, že správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí (jako je tomu i v zákoně o ČIŽP). Stěžovatelka však v této souvislosti opomíjí související závěr rozšířeného senátu, že „[b]ude tedy záležet především na účastníku řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky, tím, že správnímu orgánu poskytne základní údaje o svých osobních a majetkových poměrech a tyto také věrohodným způsobem doloží či umožní správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost např. tím, že zřeví pro tento účel výše zmíněné orgány veřejné moci mlčenlivosti. Pokud tak účastník řízení neučiní a naopak odmítne poskytnout správnímu orgánu v tomto ohledu dostatečnou součinnost, bude správní orgán oprávněn vyjít pouze z údajů, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení a které si správní orgán může zjistit bez součinnosti s účastníkem řízení (vedle katastru nemovitostí např. z obchodního rejstříku, pokud jde o subjekty v něm zapsané, nebo z výpovědí svědků znalých osobních a majetkových poměrů účastníka řízení). Nepovede-li tento postup k přesnému výsledku, může si správní orgán takto učinit také jen základní představu o příjmech a majetku účastníka řízení, a to i na základě odhadu.“ Žalovaný v tomto směru správně poukazuje na to, že stěžovatelka v průběhu správního řízení likvidační výši uložené sankce nikdy netvrdila. Z obsahu správního spisu přitom ani nelze nepřiměřenost této sankce k majetkovým poměrům stěžovatelky dovodit. Jednak se stěžovatelka opakovaně v průběhu řízení odvolávala na to, že pracuje v Německu, jednak je z fotografií předmětné stavby zřejmé, že se jedná o velmi nadstandardní stavbu o hodnotě v řádu mnoha milionů Kč; z listin dokládajících snahu stěžovatelky o výměnu dotčené části sporných pozemků s hlavním městem Prahou je taktéž zřejmé, že stěžovatelka byla schopna pro tento účel pořídit

pokračování

lesní pozemek v k. ú. X o výměře X m². Za těchto okolností neměly správní orgány důvod se domnívat, že by sankce ve výši 400 000 Kč mohla mít pro stěžovatelku likvidační důvody.

Zbývá tak posoudit, zda městský soud postupoval správně, pokud nevyužil svého moderačního oprávnění podle § 78 odst. 2 s. ř. s. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že stanovení výše uložené sankce se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního oprávnění) správního orgánu a podléhá tak při hodnocení zákonnosti rozhodnutí přezkumu pouze potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich, nebo pokud volné uvážení zneužil. Výjimku z tohoto pravidla představuje § 78 odst. 2 s. ř. s. upravující moderační právo správního soudu; ten jej však může uplatnit pouze tehdy, pokud by sankce byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 19. 12. 2013, č. j. 2 As 130/2012-20, č. 2992/2014 Sb. NSS, „[u]vedená hlediska pak nutně determinují i rozsah přezkumu rozsudku, jímž bylo užitó moderační právo, kasačním soudem. Nejvyšší správní soud v rámci řízení o kasační stížnosti, nemá obdobné oprávnění jako krajský (městský) soud a sám již jeho úvahu o výši pokuty nabradit nemůže. Ve vztahu k diskreci krajského (městského) soudu může tedy hodnotit opět jen to, zda prvoinstanční soud nepřekročil zákonem stanovené meze tohoto uvážení, nevybočil z nich nebo volné uvážení nezneužil, či zda je jeho úvaha přezkoumatelná a logicky nerozporná.“ Uvedený závěr lze obdobně aplikovat i na situace, kdy krajský (městský) soud v rámci své diskrece k moderaci výše uložené sankce nepřistoupí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 38/2015-44). Z ustálené judikatury tak vyplývá, že požadavek stěžovatelky na vyslovení závazného právního závěru, aby městský soud uloženou sankci moderoval na konkrétní částku, jde zcela mimo oprávnění Nejvyššího správního soudu při rozhodování o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud je oprávněn se pouze vyslovit k dodržení mezí uvážení městského soudu a přezkoumatelnosti jeho úvahy.

Úvahu městského soudu pak Nejvyšší správní soud považuje za plně přezkoumatelnou a též odpovídající obsahu spisu. Městský soud stěžovatelce stručně, ale jasně vytknul, že o své finanční situaci nic konkrétního nevedla a ničím ji nedoložila, takže k ní nemohl přihlédnout. To přitom odpovídá skutečnosti.

V žalobě, respektive ve lhůtě pro uplatnění žalobních bodů stěžovatelka k výši pokuty uvedla pouze jedinou větu, a to, že „běžně ukládá ČÍŽP pokuty mnohem nižší“. Ničím jiným svůj moderační návrh neodůvodnila. Zmínky o své majetkové situaci (že momentálně nemá finanční prostředky ve výši 400 000 Kč k dispozici a že jí v důsledku pokuty hrozí exekuční postižení majetku ve výši nepoměrně vyšší, než je uložena pokuta, např. prodej domu, v němž jako samoživitelka žije se svou dcerou), stejně jako vlastnoručně podepsané čestné prohlášení ze dne 15. 5. 2012, podle nějž od 1. 1. 2012 nemá zaměstnání a čeká na uvolnění pracovního místa v zahraničí, žádný další příjem nemá, je od roku 2009 rozvedená, bývalý manžel jí na dceru nepřispívá z důvodu uvalených exekucí a ona tak žije jen z úspor, které však nedosahují výše pokuty, uplatnila jen na podporu návrhu na přiznání odkladného účinku a k moderačnímu návrhu je poprvé vztáhla až u ústního jednání soudu, tj. po uplynutí lhůty pro uplatnění žalobních bodů, aniž by je však jakkoliv upřesnila či doplnila. Žalobní bod, domáhající se snížení sankce z důvodu majetkových poměrů stěžovatelky tak byl uplatněn opožděně, včasná argumentace se týkala jen údajného vybočení žalovaného z obvyklé úrovně ukládaných pokut. Navíc, i kdyby snad bylo možné její tvrzení považovat za včasná, byť se původně vztahovala jen k návrhu na přiznání odkladného účinku, stěžovatelka tato tvrzení v čestném prohlášení skutečně ničím nedoložila. Přitom se takové podklady nabízely – rozsudek o rozvodu manželství s doložkou právní moci, rozhodnutí soudu řešící výživné na děti, případná žaloba na dlužné výživné, výpověď, dohoda o skončení pracovního poměru či jiný doklad o ukončení zaměstnání stěžovatelky ke konci roku 2011, aktuální výpisy se zůstatky bankovních účtů žalobkyně atd. Samotné čestné prohlášení pak ani nezachycovalo majetkovou situaci

stěžovatelky úplně, neboť zcela pomíjelo otázku, zda a v jakém rozsahu stěžovatelka vlastní movité věci významnější hodnoty (např. motorová vozidla), cenné papíry či např. životní a důchodové pojištění. Pokud za těchto okolností městský soud vyhodnotil čestné prohlášení jako nedostatečné, a tedy majetkovou situaci stěžovatelky za nedostatečně doloženou, byl jeho závěr odpovídající.

Lze tedy shrnout, že žádná z kasačních námitek žalobkyně není důvodná, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první, za použití § 120 s. ř. s. Žalobkyně nebyla úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly a ostatně takové náklady nebyly ani tvrzeny. Soud proto žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu